BENDROJO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2010 m. liepos 6 d.*

Byloje T-411/07

Aer Lingus Group plc, įsteigta Dubline (Airija), iš pradžių atstovaujama solisitoriaus A. Burnside, advokatų B. van de Walle de Ghelcke ir T. Snels, vėliau Burnside ir van de Walle de Ghelcke,

ieškovė,

prieš

Europos Komisiją, atstovaujamą X. Lewis, É. Gippini Fournier ir S. Noë,

atsakovę,

* Proceso kalba: anglų.

palaikomą

Ryanair Holdings plc, įsteigtos Dubline (Airija), atstovaujamos *QC* J. Swift, solisitorių V. Power, A. McCarthy, D. Hull ir advokato G. Berrisch,

įstojusios į bylą šalies,

dėl prašymo panaikinti 2007 m. spalio 11 d. Komisijos sprendimą C (2007) 4600, kuriuo atmetamas ieškovės prašymas pradėti procedūrą pagal 2004 m. sausio 20 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (OL L 24, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 3 t., p. 40) 8 straipsnio 4 dalį ir imtis laikinųjų apsaugos priemonių pagal šio reglamento 8 straipsnio 5 dalį,

BENDRASIS TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas J. Azizi, teisėjai E. Cremona ir S. Frimodt Nielsen (pranešėjas),

posėdžio sekretorė C. Kantza, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2009 m. liepos 7 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Teisinis pagrindas

1 2004 m. sausio 20 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 139/2004 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės (OL L 24, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 3 t., p. 40, toliau – susijungimų reglamentas) 3 straipsnyje „Koncentracijos sąvokos apibrėžimas“ numatoma:

„1. Laikoma, kad koncentracija vykdoma, kai atsiranda ilgalaikių kontrolės pokyčių dėl:

a) dviejų arba daugiau anksčiau savarankiškų įmonių arba jų dalių susijungimo; arba

b) įsigijimo, kai įmonę įsigijo vienas arba daugiau asmenų, kurie jau kontroliuoja bent vieną įmonę, arba kai įmonę įsigijo viena ar daugiau įmonių pirkdamos vertybinius popierius arba turtą, sudarius sutartį arba kitomis priemonėmis, kurios leidžia tiesiogiai arba netiesiogiai kontroliuoti visą arba dalį vienos arba daugiau kitų įmonių.

2. Kontrolė susideda iš teisių, sutarčių arba kitų priemonių, kurios kiekviena atskirai arba visos kartu, atsižvelgiant į teisės ar fakto aplinkybes, suteikia galimybę daryti didelę įtaką įmonei, ypač naudojantis <...>“

2 Susijungimų reglamento 8 straipsnio „Komisijos įgaliojimai priimti sprendimus“ 4 dalyje numatoma:

„Kai Komisija nustato, kad koncentracija:

a) jau vykdoma ir kad ji buvo paskelbta nesuderinama su bendrąja rinka

<...>

Komisija gali:

— reikalauti konkrečių įmonių nutraukti koncentraciją, ypač nutraukiant susijungimą arba perduodant visas įsigytas akcijas arba turtą, kad būtų galima grįžti į pradinę padėtį, kai koncentracija dar nebuvo vykdoma; tokiomis aplinkybėmis, kai negalima grįžti į pradinę padėtį, kai koncentracija dar nebuvo

vykdoma, nutraukiant koncentraciją, Komisija gali imtis kitų priemonių, kurios tinka siekiant, kad kiek įmanoma geriau būtų grįžta į šią padėtį,

— nustatyti bet kokią kitą tinkamą priemonę siekiant užtikrinti, kad konkrečios įmonės nutrauktų koncentraciją arba imtųsi kitų grąžinamųjų priemonių, kaip reikalaujama jos sprendime.

Pirmosios šios dalies pastraipos a punkte numatytais atvejais pagal 3 dalį priimtu sprendimu arba atskiru sprendimu gali būti nustatyta taikyti šioje pastraipoje nurodytas priemones."

3 Pagal susijungimų reglamento 8 straipsnio straipsnio 5 dalį:

„Komisija gali imtis laikinųjų priemonių, kurios tinka atkurti ar palaikyti veiksmingos konkurencijos sąlygas, kai koncentracija:

<...>

c) jau įvykdyta ir yra paskelbta nesuderinama su bendrąja rinka."

4 Susijungimų reglamento 21 straipsnyje „Reglamento taikymas ir jurisdikcija“ yra 3 dalis, kurioje teigiama:

„Nė viena valstybė narė netaiko savo nacionalinės konkurencijos teisės aktų Bendrijos mastu veikiančioms koncentracijoms.“

Faktinės bylos aplinkybės

Bylos šalys

5 Ieškovė *Aer Lingus Group plc* yra pagal Airijos teisę veikianti uždaroji akcinė bendrovė. 2006 m. Airijos vyriausybei ją privatizavus, valstybė joje išsaugojo 25,35 % akcijų, o 2006 m. spalio 2 d. *Aer Lingus Group* akcijos tapo kotiruojamomis biržoje. *Aer Lingus Group* yra Airijoje įsikūrusios oro bendrovės *Aer Lingus Ltd*, kuri vykdo reguliarius skrydžius iš ir į Dublino, Korko ir Šanono oro uostus, holdingo bendrovė (toliau kartu – *Aer Lingus*).

6 *Ryanair Holdings plc* (toliau – *Ryanair*) yra biržoje kotiruojama bendrovė, kuri vykdo reguliarius skrydžius į 40 valstybių, įskaitant ir skrydžius tarp Airijos ir kitų Europos šalių.

„Ryanair“ pasiūlymas įsigyti „ Aer Lingus“ ir jos akcijų įsigijimas

7 2006 m. spalio 5 d., t. y. po trijų dienų nuo *Aer Lingus* akcijų kotiravimo biržoje pradžios, *Ryanair* paskelbė apie ketinimą pateikti viešą pasiūlymą dėl viso *Aer Lingus* akcinio kapitalo įsigijimo. Šis viešas pasiūlymas buvo pateiktas 2006 m. spalio 23 d., kurio priėmimo terminą, iš pradžių nustatytą 2006 m. lapkričio 13 d., *Ryanair* vėliau pratęsė iš pradžių iki 2006 m. gruodžio 4 d., paskui iki 2006 m. gruodžio 22 dienos.

8 Prieš paskelbdama apie ketinimą pateikti viešą pasiūlymą *Ryanair* įsigijo rinkoje 16,03 % *Aer Lingus* akcijų. Spalio 5 d. *Ryanair* akcijų dalį padidino iki 19,21 %. Netrukus *Ryanair* dar įsigijo akcijų ir 2006 m. lapkričio 28 d. ji turėjo 25,17 % *Aer Lingus* akcijų. Tokia akcijų dalis išliko nepakitusi iki 2007 m. rugpjūčio mėnesio, kai, nepaisydama šio sprendimo 15 punkte minimo 2007 m. birželio 27 d. Europos Bendrijų Komisijos sprendimo, *Ryanair* įsigijo dar 4,3 % *Aer Lingus* akcijų, ir jos akcijų dalis joje siekė 29,3 %.

Tyrimas ir draudimas atlikti koncentraciją, apie kurią pranešta

9 2006 m. spalio 30 d. vadovaujantis susijungimų reglamento 4 straipsniu Komisijai buvo pranešta apie koncentracijos projektą, pagal kurį *Ryanair* per viešą pasiūlymą turėjo įgyti šio reglamento 3 straipsnio 1 dalies b punkto prasme *Aer Lingus* kontrolę (toliau – koncentracija, apie kurią pranešta, arba koncentracija).

10 2006 m. gruodžio 19 d. elektroniniu laišku *Ryanair* Komisijai pranešė, kad akcijų įsigijimas yra jos plano įsigyti *Aer Lingus* kontrolę dalis.

11 2006 m. gruodžio 20 d. Sprendimu Komisija nusprendė, kad koncentracija kelia rimtų abejonių dėl suderinamumo su bendrąja rinka, ir nusprendė pradėti išsamaus tyrimo procedūrą pagal susijungimų reglamento 6 straipsnio 1 dalies c punktą. Šio sprendimo 7 punkte koncentracija apibūdinama taip:

„Kadangi pirmuosius 19 % *Aer Lingus* akcijų *Ryanair* įsigijo likus mažiau nei dešimt dienų iki viešo pasiūlymo pateikimo, o netrukus po to – dar 6 %, visa akcijų įsigijimo iki ir po viešo pasiūlymo laikotarpio operacija bei pats viešo pasiūlymo paskelbimas laikytini viena koncentracija susijungimų reglamento 3 straipsnio prasme."

12 Pradėjus išsamų tyrimą, *Ryanair* viešas pasiūlymas tapo negaliojantis iki galutinio sprendimo toje byloje priėmimo. Iš tikrųjų pagal Airijos teisę Komisijos vertinimui pateikti vieši pasiūlymai tampa negaliojantys, kai ji pradeda susijungimų reglamento 6 straipsnio 1 dalies c punkte numatytą procedūrą. Nepaisant to, 2006 m. gruodžio 20 d. pranešime spaudai *Ryanair* generalinis direktorius pareiškė:

„*Ryanair* patvirtina savo ketinimą įsigyti *Aer Lingus* ir tęs darbus ta linkme, kol bus sėkmingai, kaip mes manome, užbaigtas II tyrimo etapas."

13 2007 m. balandžio 3 d. Komisija, vadovaudamasi susijungimų reglamento 18 straipsniu, nusiuntė *Ryanair* pranešimą apie kaltinimus. Šio pranešimo 7 punkte koncentracija, apie kurią pranešta, apibūdinta tais pačiais žodžiais kaip ir sprendime pradėti išsamaus tyrimo procedūrą.

14 2007 m. balandžio 17 d. atsakyme į pranešimą apie kaltinimus *Ryanair* pažymėjo, kad pažadėjo Komisijai nesinaudoti su jos akcijomis *Aer Lingus* susijusiomis teisėmis, kol pasibaigs išsamaus tyrimo procedūra, kartu pareikšdama, kad bet kuriuo atveju šios akcijos jai neleidžia kontroliuoti *Aer Lingus*.

15 2007 m. birželio 27 d. vadovaudamasi susijungimų reglamento 8 straipsnio 3 dalimi Komisija pareiškė, kad koncentracija, apie kurią pranešta, yra nesuderinama su bendrąja rinka (Sprendimas C (2007)3104, byla COMP/M.4439 – *Ryanair*/*Aer Lingus*, toliau – sprendimas *Ryanair*). Šis sprendimas nagrinėjamas byloje T-342/07, *Ryanair prieš Komisiją*, kurioje *Aer Lingus* palaiko Komisijos reikalavimus.

16 Sprendimo *Ryanair* 12 konstatuojamojoje dalyje teigiama:

„Kadangi pirmuosius 19 % bendrovės *Aer Lingus* akcijų *Ryanair* įsigijo likus mažiau nei 10 dienų iki viešo pasiūlymo paskelbimo, o dar 6 % – netrukus po to, bei atsižvelgiant į *Ryanair* paaiškinimus dėl sudarant šiuos sandorius siektų tikslų, visa operacija, kurią sudaro akcijų įsigijimas prieš ir per viešo pasiūlymo laikotarpį bei pats viešas pasiūlymas, yra laikytina viena koncentracija susijungimų reglamento 3 straipsnio prasme.“

Susirašinėjimas tarp „Aer Lingus“ ir Komisijos per koncentracijos tyrimo procedūrą

17 Per koncentracijos tyrimo procedūrą *Aer Lingus* Komisijai pateikė keletą pastabų dėl *Ryanair* akcijų turėjimo jos kapitale.

18 Nuo pat preliminaraus tyrimo pradžios *Aer Lingus* prašė Komisijos *Ryanair* turimą akcijų dalį ir jos viešą pasiūlymą laikyti viena koncentracija. Priėmus sprendimą pradėti išsamaus tyrimo procedūrą, kuriai vykstant Komisija šiuos du elementus laikė vienos koncentracijos dalimi, 2007 m. sausio 25 d., vėliau 2007 m. birželio 7 d. laiškuose *Aer Lingus* Komisijos prašė nurodyti *Ryanair* atsisakyti savo akcijų dalies jos kapitale ir pagal susijungimų reglamento 8 straipsnio 4 ir 5 dalis imtis reikalingų laikinųjų apsaugos priemonių. Jei Komisija manytų nesanti kompetentinga imtis veiksmų pagal šias nuostatas, *Aer Lingus* jos papildomai prašė priimti sprendimą, kad už konkurenciją atsakingoms nacionalinėms institucijoms leidžiama pagal susijungimų reglamento 21 straipsnio 3 dalį įgyvendinti savo kompetenciją šios akcijų dalies atžvilgiu.

19 2007 m. birželio 27 d., t. y. sprendimo *Ryanair* priėmimo dieną, Komisijos Konkurencijos generalinis direktoratas (GD) parašė raštą *Aer Lingus*, kuriame pažymėjo, kad jo tarnybos nėra kompetentingos nurodyti *Ryanair* atsisakyti akcijų mažumos ar imtis kitų priemonių, kuriomis pagal susijungimų reglamento 8 straipsnio 4 ir 5 dalis būtų siekiama atkurti iki koncentracijos įgyvendinimo buvusią padėtį. Konkurencijos GD pridūrė, kad tokia pozicija netrukdo kompetentingoms valstybių narių institucijoms prireikus taikyti savo konkurencijos teisę *Ryanair* akcijų mažumos įsigijimo *Aer Lingus* atžvilgiu.

Susirašinėjimas tarp „Aer Lingus“ ir Komisijos priėmus sprendimą „Ryanair“ prašymas imtis veiksmų pagal EB 232 straipsnį ir ginčijamas sprendimas

20 Sprendime *Ryanair*, kuris draudžia įgyvendinti *Ryanair*/*Aer Lingus* koncentraciją, nėra numatyta jokių priemonių dėl *Ryanair* 25,17 % akcijų dalies turėjimo *Aer Lingus* kapitale.

21 2007 m. liepos 12 d. *Aer Lingus* nusiuntė memorandumą Komisijai, *Irish Competition Authority* (Airijos konkurencijos tarnybai) Jungtinės Karalystės *Office for Fair Trading* (Konkurencijos tarnyba) ir Vokietijos *Bundeskartellamt* (Federacinė konkurencijos tarnyba), kviesdama šias institucijas priimti bendrą poziciją dėl šį akcijų turėjimą tirti kompetentingos institucijos. Ieškovės teigimu, šis memorandumas buvo adresuotas *Office for Fair Trading* ir *Bundeskartellamt* dėl to, kad šios institucijos pagal nacionalines koncentracijų kontrolės teisės nuostatas yra kompetentingos tirti akcijų mažumos turėjimą, o *Irish Competition Authority* – dėl to, kad abi bendrovės yra Airijos bendrovės, o labiausiai koncentracijos paveikti vartotojai taip pat gyvena Airijoje.

22 2007 m. rugpjūčio 3 d. Komisijos tarnybos pakartojo savo poziciją, kad jos nėra kompetentingos nurodyti *Ryanair* atsisakyti savo akcijų dalies, bet tai netrukdo valstybėms narėms taikyti savo konkurencijos teisės aktus.

23 2007 m. rugpjūčio 17 d. *Aer Lingus* nusiuntė laišką už konkurenciją atsakingam Komisijos nariui ir paprašė Komisijos imtis veiksmų pagal EB 232 straipsnį, pradedant

procedūrą pagal susijungimų reglamento 8 straipsnio 4 dalį bei pagal reglamento 8 straipsnio 5 dalį imantis laikinųjų apsaugos priemonių arba formaliai nurodant, kad Komisija šiuo atžvilgiu yra nekompetentinga. Be to, *Aer Lingus* Komisijos paprašė pateikti poziciją dėl to, kaip aiškinti 21 straipsnį, kai *Ryanair* dalis *Aer Lingus* kapitale siekia 25,17 %.

24 2007 m. spalio 11 d. *Aer Lingus* gavo Komisijos atsakymą (toliau – ginčijamas sprendimas).

25 Viena vertus, Komisija atmeta *Aer Lingus* prašymą pagal susijungimų reglamento 8 straipsnio 4 dalį pradėti procedūrą *Ryanair* atžvilgiu. Ji visų pirma primena, kad iš susijungimų reglamento 3 straipsnio 1 ir 2 dalių matyti, kad koncentracija vykdoma tik tada, kai įmonė įgyja kitos įmonės kontrolę, t. y. kai turi galimybę daryti jai didelę įtaką (ginčijamo sprendimo 8 punktas). Komisija taip pat pabrėžia, jog iš šio reglamento 8 straipsnio 4 dalies matyti, kad jei Komisija konstatuoja, jog koncentracija yra įvykdyta ir buvo pripažinta nesuderinama su bendrąja rinka, ji gali įmonėms nurodyti nutraukti koncentraciją, pavyzdžiui, perleidžiant visas įgytas akcijas ar įgytą turtą, kad būtų atkurta prieš koncentracijos įvykdymą buvusi situacija. Ji primena, kad taip pat gali nurodyti imtis kitų tinkamų priemonių, kad įmonės nutrauktų koncentraciją ar imtųsi priemonių, kurios leistų atkurti iki koncentracijos įvykdymo buvusią padėtį (9 punktas).

26 Paskui Komisija taiko šias nuostatas šiam atvejui ir ginčijamo sprendimo 10 ir 11 punktuose nusprendžia, kad koncentracija, apie kurią pranešta, nebuvo įvykdyta, o ginčijama akcijų dalis nesuteikia *Ryanair Aer Lingus* kontrolės. Šiuose punktuose teigiama:

„10. Komisija mano, kad šioje byloje nagrinėta koncentracija nebuvo įgyvendinta. *Ryanair* neįgijo *Aer Lingus* kontrolės, o sprendime *Ryanair* atmetama galimybė, kad ji tai galėtų padaryti vėliau vykdant koncentraciją, apie kurią pranešta. Todėl nereikia atsižvelgti į sandorius, kurie buvo atlikti vykstant procedūrai Komisijoje, kaip į įgyvendintą koncentraciją.

11. Šiuo atžvilgiu reikia pabrėžti, kad 25,17 % akcijų mažuma nesuteikia *Ryanair de jure* arba *de facto Aer Lingus* kontrolės susijungimų reglamento 3 straipsnio 2 dalies prasme. Nors tam tikromis aplinkybėmis akcijų mažuma gali lemti kontrolę, Komisija neturi jokių įrodymų, kad tokios aplinkybės egzistuoja šiuo atveju. Iš tikrųjų remiantis Komisijos turima informacija, *Ryanair*, kaip mažumos akcininkės teisės (ypač teisė vetuoti vadinamąsias specialias rezoliucijas pagal Airijos bendrovių teisę), yra išskirtinai su mažumos akcininkų apsauga susijusios teisės. Šios teisės nesuteikia kontrolės susijungimų reglamento 3 straipsnio 2 dalies prasme. Be to, ir pati *Aer Lingus*, atrodo, neteigia, jog dėl šios akcijų mažumos *Ryanair* ją galėtų kontroliuoti; ji nepateikė Komisijai įrodymų, rodančių tokios kontrolės buvimą."

27 Be to, ginčijamo sprendimo 12 ir 13 punktuose Komisija atmeta *Aer Lingus* pasiūlytą vertinimą, kad *Ryanair* jos kapitale turima akcijų mažuma yra dalinis Komisijos

nesuderinama su bendrąja rinka pripažintos koncentracijos, kurią ji turėtų sustabdyti pagal susijungimų reglamento 8 straipsnio 4 dalį, įvykdymas:

„12. Siūlomas akcijų mažumos įgijimo aiškinimas kaip „dalinio įvykdymo“, kuriam esą taikoma susijungimų reglamento 8 straipsnio 4 dalis, yra sunkiai suderinamas su šios nuostatos, kur aiškiai kalbama apie koncentraciją, kuri „yra įvykdyta“, tekstu. Kadangi šiuo atveju nėra lemiamo koncentracijos susijungimų reglamento prasme elemento – kontrolės įgijimo, – nėra ir pačios koncentracijos, kuri „yra įvykdyta“, todėl šalių negalima priversti „nutraukti koncentracijos“. Komisijos kompetencija apsiriboja atvejais, kai įgijėjas įgyja kitos įmonės kontrolę. Pagal susijungimų reglamento 8 straipsnio 4 dalį priimtais sprendimais siekiama ištaisyti neigiamą poveikį konkurencijai, kuris gali atsirasti įvykdžius koncentraciją, kaip ji apibrėžta šio reglamento 3 straipsnyje. Šiuo atveju toks neigiamas poveikis negali atsirasti, nes vykdydamas numatytą koncentraciją *Ryanair* neįgijo ir negali įgyti *Aer Lingus* kontrolės.

13. Šiuo atžvilgiu situacija šioje byloje aiškiai skiriasi nuo situacijos ankstesnės bylose, pavyzdžiui, *Tetra Laval/Sidel* ar *Schneider/Legrand*, kuriose viešas pasiūlymas buvo visiškai užbaigtas, o įgijėjas buvo įgijęs visą kitos įmonės kontrolę ir kuriose buvo taikoma susijungimų reglamento 8 straipsnio 4 dalis.“

28 Kadangi Susijungimų reglamento 8 straipsnio 5 dalyje situacijoms apibūdinti, kada Komisija gali imtis veiksmų, naudojama tokia pati formuluotė kaip ir 8 straipsnio 4 dalyje, bei atsižvelgiant į tai, kad šiuo atveju koncentracija nebuvo įvykdyta, Komisi-

ja dėl tų pačių priežasčių atmeta *Aer Lingus* prašymą imtis laikinųjų apsaugos priemonių pagal šio reglamento 8 straipsnio 5 dalį (žr. ginčijamo sprendimo 15–17 punktus).

29 Kita vertus, dėl prašymo išaiškinti susijungimų reglamento 21 straipsnį, kai *Ryanair* akcijų dalis *Aer Lingus* kapitale siekia 25,17 %, Komisija pažymi, kad šios nuostatos 3 dalyje valstybėms narėms tik nustatoma pareiga, bet nesuteikiama teisė ar specialios galios. Todėl Komisija mano, kad neturi įgaliojimų pateikti valstybėms narės skirtos nuostatos privalomą aiškinimą ir negali patenkinti *Aer Lingus* prašymą dėl išaiškinimo (žr. ginčijamo sprendimo 20–25 punktus ir 26 punkto paskutinį sakinį).

30 Komisija taip pat pažymi, kad jei valstybė narė nesilaiko susijungimų reglamento 21 straipsnio 3 dalies, ji visada turi teisę pagal EB 226 straipsnį tokios valstybės atžvilgiu pradėti procedūrą dėl įsipareigojimų neįvykdymo (ginčijamo sprendimo 21 punktas). Be to, jei *Aer Lingus* manė, kad nacionalinė konkurencijos institucija pagal taikytiną nacionalinę konkurencijos teisę privalėjo imtis veiksmų dėl *Ryanair* turimos akcijų mažumos, ji galėjo šią bylą apskųsti tai institucijai ar kompetentingam nacionaliniam teismui. Jei nacionalinis teismas manytų, kad priimant sprendimą reikalingas 21 straipsnio 3 dalies išaiškinimas, jis galėtų paprašyti Teisingumo Teismo priimti prejudicinį sprendimą pagal EB 234 straipsnį, išaiškinti šią nuostatą bei užtikrinti vienodą ginčijamos Bendrijos teisės aiškinimą (ginčijamo sprendimo 23 punktas).

Procesas ir šalių reikalavimai

31 2007 m. lapkričio 19 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai pateiktu pareiškimu ieškovė pagal EB 230 straipsnio ketvirtąją pastraipą pareiškė ieškinį dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo.

32 Tą pačią dieną paduotu atskiru dokumentu ieškovė pagal EB 242 straipsnį padavė prašymą dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo ir ginčijamo sprendimo vykdymo sustabdymo.

33 2008 m. kovo 18 d. Nutartimi *Aer Lingus Group prieš Komisiją* (T-411/07 *Ryanair*, Rink. p. II-411) Pirmosios instancijos teismo pirmininkas atmetė prašymą taikyti laikinąsias apsaugos priemones ir sustabdyti sprendimą.

34 2007 m. lapkričio 19 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai pateiktu atskiru dokumentu ieškovės prašė taikyti pagreitintą procedūrą pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 76a straipsnį. 2007 m. gruodžio 5 d. laišku Komisija pateikė savo pastabas dėl šio prašymo.

35 2007 m. gruodžio 11 d. Sprendimu Pirmosios instancijos teismas (trečioji kolegija) atmetė prašymą taikyti pagreitintą procedūrą.

36 2008 m. gegužės 23 d. Pirmosios instancijos teismo trečiosios kolegijos pirmininkas leido *Ryanair* įstoti į bylą Komisijos reikalavimams palaikyti.

37 Fakse, kurį Pirmosios instancijos teismo kanceliarija gavo 2008 m. rugpjūčio 4 d., *Ryanair* nurodė, kad Komisijos raštuose pateiktos pastabos yra pakankamos, todėl ji atsisako pateikti įstojimo į bylą paaiškinimą. Šiame fakse buvo nurodyti jos reikalavimai šioje byloje.

38 Remdamasis teisėjo pranešėjo pranešimu, Pirmosios instancijos teismas (trečioji kolegija) nusprendė pradėti žodinę proceso dalį.

39 2009 m. liepos 7 d. vykusiame posėdyje šalys buvo išklausytos ir atsakė į Pirmosios instancijos teismo pateiktus klausimus.

40 Ieškovė Pirmosios instancijos teismo prašo:

— panaikinti skundžiamą sprendimą,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

41 Komisija Pirmosios instancijos teismo prašo:

— atmesti ieškinį kaip nepagrįstą tiek, kiek jis susijęs su jos atsisakymu pradėti procedūrą pagal susijungimų reglamento 8 straipsnio 4 dalį ir pagal šio reglamento 8 straipsnio 5 dalį imtis laikinųjų apsaugos priemonių,

— Pripažinti ieškinį tiek, kiek jis susijęs su jos atsisakymu pateikti susijungimų reglamento 21 straipsnio 3 dalies išaiškinimą, nepriimtinu ar bent jau atmesti jį kaip nepagrįstą,

— priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

42 *Ryanair* Pirmosios instancijos teismo prašo:

— atmesti ieškinį,

— priteisti iš ieškovės su įstojimu į bylą susijusias išlaidas.

Dėl teisės

43 Ieškovė savo ieškinį grindžia dviem pagrindais: pirmasis susijęs su susijungimų reglamento 8 straipsnio 4 ir 5 dalių pažeidimu, o antrasis – su šio reglamento 21 straipsnio 3 dalies pažeidimu. Kadangi antrasis ieškovės ieškinio pagrindas yra glaudžiai susijęs su pirmuoju, kas buvo patvirtinta ir per posėdį, kuriame ieškovė nurodė, kad antrąjį ieškinio pagrindą galima laikyti pirmojo dalimi, šiuos du ieškinio pagrindus Bendrasis Teismas nagrinės kartu.

Šalių argumentai

44 Dėl pirmojo ieškinio pagrindo, grindžiamo susijungimų reglamento 8 straipsnio 4 ir 5 dalių pažeidimu, ieškovė tvirtina, kad Komisija pažeidė šias nuostatas, po sprendimo *Ryanair*, draudžiančio vykdyti planuojamą koncentraciją, priėmimo ginčijamame sprendime nusprendusi, kad neturi įgaliojimų priversti *Ryanair* atsisakyti akcijų mažumos *Aer Lingus* kapitale, imtis tinkamų priemonių, kad būtų atkurta iki koncentracijos buvusi padėtis, arba imtis laikinųjų apsaugos priemonių.

45 Pirma ieškovė ginčija ginčijamo sprendimo 12 punkte esantį teiginį, jog „neigiamas poveikis [konkurencijai] negali atsirasti, nes vykdydamas numatytą koncentraciją *Ryanair* neįgijo ir negali įgyti *Aer Lingus* kontrolės“. Atvirkščiai, *Ryanair* akcijų dalis daro konkurencijai neigiamą poveikį, ir jei tokiomis aplinkybėmis Komisija neturi

įgaliojimų remdamasi susijungimų reglamento 8 straipsnio 4 ir 5 dalimis pašalinti šį poveikį, šiame reglamente ir Komisijos įgaliojimuose užtikrinti „sąžiningą konkurenciją“ yra rimta spraga.

46 Tarp reikšmingų neigiamų pasekmių konkurencijai, kurias sukelia *Ryanair* akcijų dalis *Aer Lingus* kapitale, ieškovė nurodo šiuos faktus: *Ryanair* naudojosi savo kapitalo dalimi siekdama gauti galimybę susipažinti su strateginiais konfidencialiais planais ir jos komercinėmis paslaptimis; ji blokavo specialią rezoliuciją dėl jos kapitalo padidinimo ir reikalavo sušaukti du neeilinius visuotinius susirinkimus, siekdama pakeisti jos strateginius sprendimus. Be to, *Ryanair* naudojosi akcininko statusu vykdydama prieš jos vadovybę nukreiptą kampaniją ir grasindama jos direktoriams, kad paduos į teismą dėl jos įstatyminių pareigų pažeidimo. Tai susilpnino *Aer Lingus* kaip veiksmingą *Ryanair* konkurentą.

47 Ekonominiu požiūriu dvipolinėje rinkoje vieno iš veikiančių konkurentų kito akcijų mažumos turėjimas neišvengiamai iškraipo konkurenciją. *Ryanair* turi mažiau paskatų konkuruoti su *Aer Lingus*, nes, kaip akcininkė, ji suinteresuota kuo labiau padidinti savo akcijų dalies vertę ir užtikrinti, kad *Aer Lingus* būtų pelninga. Toks akcijų dalies turėjimas daro įtaką šalių interesams ir skatina kelti kainas bei sudaryti tylius susitarimus, o tai iškraipo konkurenciją. Be to, dėl *Ryanair* turimos akcijų dalies sumažėja *Aer Lingus* rinkos ir finansinis patrauklumas.

48 *Aer Lingus* ginčijamas teiginys taip pat prieštarauja ankstesnei Komisijos praktikai, įtvirtintai 2002 m. sausio 30 d. Komisijos sprendime 2004/103/EB, nustatančiame veiksmingos konkurencijos atkūrimo priemones pagal Tarybos reglamento (EEB) Nr. 4064/89 dėl koncentracijų tarp įmonių kontrolės 8 straipsnio 4 dalį

(byla COMP/M.2416 – *Tetra Laval/Sidel*) (OL L 38, 2004, p. 1, toliau – sprendimas *Tetra Laval*), kuriame Komisija nusprendė, kad *Tetra Laval* neturi būti leista išlaikyti akcijų dalį *Sidel*, ir 2002 m. sausio 30 d. Komisijos sprendime 2004/276/EB, kuriuo pagal Tarybos reglamento (EEB) Nr. 4064/89 8 straipsnio 4 dalį reikalaujama, kad įmonės būtų atskirtos (Byla COMP/M.2283 – *Schneider/Legrand*, OL L 101, 2004, p. 134, toliau – sprendimas *Schneider*), kuriame Komisija nusprendė, kad 5 % neviršijanti *Schneider* akcijų dalis *Legrand* kapitale nedaro neigiamo poveikio konkurencijai. Šiuo atžvilgiu ieškovė ginčija ginčijamo sprendimo 13 punkte esantį Komisija teiginį, jog situacija toje byloje skiriasi nuo situacijų bylose *Tetra Laval* ir *Schneider*, kuriose viešas pasiūlymas buvo visiškai užbaigtas, o įgijėjas buvo įgijęs visą kitos įmonės kontrolę. Šis skirtumas yra nereikšmingas vertinant šio sprendimo 12 punkte esantį teiginį, jog, „nesant kontrolės“, nėra ir neigiamo poveikio konkurencijai. Bylose *Tetra Laval* ir *Schneider* Komisija kaip tik laikėsi priešingos nuomonės, t. y. kad net jei atitinkamos akcijų dalys būtų sumažintos iki tokio lygio, kuris nebeleistų įgyvendinti „kontrolės“, akcijų mažuma vis tiek lemtų konkurencijos iškraipymą. Be to, tokia koncentracija lieka potenciali. Neturi reikšmės, ar viešas pasiūlymas galioja, ar ne, nes *Ryanair* ketino ir tebeketina įsigyti *Aer Lingus*. Siekiant pagrįsti teiginį, kad vienas įgijėjas gali išlaikyti akcijų mažumą, o kitas privalo jos atisakyti, negalima remtis viešiems pasiūlymams taikomos nacionalinės teisės skirtumais. Poveikis konkurencijai abiem atvejais yra toks pats. Šioje byloje tai, kad buvo priimtas sprendimas *Ryanair*, negali atimti iš Komisijos teisės nagrinėti konkurencijos iškraipymą, kurį sukelia dalis jos uždraustos koncentracijos.

49 Ieškovė taip pat remiasi *United Kingdom Competition Commission* (Jungtinės Karalystės konkurencijos komisijos), kuri 2007 m. spalio mėnesį preliminariai nusprendė, kad *BSkyB* 17,9 % ITV akcijų įsigijimas gali reikšmingai susilpninti konkurenciją dėl

to, kad šios dvi bendrovės nebesivaržo tarpusavyje, o *BSkyB* gali darytį didelę įtaką ITV valdymui.

50 Antra, ieškovė teigia, kad susijungimų reglamento 8 straipsnio 4 dalį reikia aiškinti taip, kad ji yra taikoma *Ryanair* vykdant uždraustą koncentraciją įgytai akcijų daliai. Tas pats *mutatis mutandis* taikytina Komisijos kompetencijai imtis laikinųjų apsaugos priemonių pagal šio reglamento 8 straipsnio 5 dalies c punktą.

51 Susijungimų reglamentą pirmiausia reikėtų aiškinti teleologiškai. Rinkdamiesi tarp dviejų galimų šio reglamento aiškinimų Teisingumo Teismas ir Pirmosios instancijos teismas pažymėjo, kad aiškinant siaurai susijungimų reglamentas netektų dalies savo veiksmingumo, o platesnis požiūris yra suderinamas su jo tekstu, net jei nėra jame aiškiai išdėstytas. Komisijos ginčijamame sprendime pateiktas susijungimų reglamento 8 straipsnio 4 ir 5 dalių aiškinimas prieštarauja jo tikslui užtikrinti neiškraipytos konkurencijos sistemos veikimą, kaip numatoma EB 3 straipsnio g dalyje. Komisijos pozicija atima iš Sąjungos galimybę užkirsti kelią dėl *Ryanair* akcijų mažumos atsiradusiam konkurencijos iškraipymui net ir tuo atveju, kai ši akcijų dalis buvo įgyta vykdant uždraustą koncentraciją.

52 Dėl prašymo taikyti susijungimų reglamento 8 straipsnio 4 dalį, kurioje numatoma, kad koncentracija turi būti „įvykdyta“ ir „pripažinta nesuderinama su bendrąja rinka“, ieškovė pabrėžia, kad ginčijamo sprendimo 10 punkte pažymėdama, jog „šioje byloje

įvertinta koncentracija nebuvo įgyvendinta“ ir „todėl nereikia atsižvelgti į sandorius, kurie buvo atlikti vykstant procedūrai Komisijoje, kaip į įgyvendintą koncentraciją“, Komisija remiasi vien pažodiniu aiškinimu. Toks aiškinimas yra klaidingas, nes Komisija mano, kad ginčijamame sprendime nagrinėti „sandoriai“ skiriasi nuo koncentracijos, kuri išnagrinėta sprendimo *Ryanair* 12 konstatuojamojoje dalyje (žr. šio sprendimo 16 punktą). Toks aiškinimas yra klaidingas dar ir dėl to, kad Komisija sulygina susijungimų reglamento 8 straipsnio 4 dalies a punkte esančios sąvokos „įvykdyta“ ir šio reglamento 3 straipsnio 2 dalyje esančios sąvokos „įgyti kontrolę“ reikšmes. Ieškovės manymu, akivaizdu, kad koncentracija šioje byloje buvo įvykdyta operacijomis, kurios yra uždraustos koncentracijos dalis ir kurios leido *Ryanair* įsigyti (ir išlaikyti) daugiau nei 25 % *Aer Lingus* kapitalo. Tai, kad koncentracija nebuvo visiškai užbaigta dėl to, kad tam sutrukdė Komisija, nereiškia, kad koncentracija nebuvo įvykdyta bent jau iš dalies sprendimo *Ryanair* 12 konstatuojamojoje dalyje minėtomis operacijomis. Šiuo atžvilgiu ginčijamo sprendimo 12 punkte esantis Komisijos tvirtinimas, kad „iš dalies įvykdytos“ koncentracijos sąvokos nepatvirtina 8 straipsnio 4 dalies tekstas, yra teisingas, bet mažai naudingas, nes šios nuostatos tekstas taip pat neleidžia reikalauti visiškai užbaigti operaciją, kad kontrolė būtų laikoma įgyta. Ieškovės teigimu, pagrindinis susijungimų reglamento 8 straipsnio 4 dalies principas yra ne kontrolės įgijimas, bet būtinybė, panaikinant draudžiamą koncentraciją sudarančias operacijas, atkurti *statu quo ante*.

53 Nuosekliai aiškinant „įvykdymo“ sąvoką šio žodžio reikšmę reikėtų išnagrinėti atsižvelgiant ir į susijungimų reglamento 7 straipsnio 1 dalį, kurioje numatoma, kad Bendrijos mastu veikianti koncentracija neturi būti „vykdoma“ iki pranešimo apie ją arba iki paskelbimo, kad ji suderinama su bendrąja rinka. Išnagrinėjus Komisijos praktiką šiuo klausimu galima konstatuoti, kad ji mano, jog šia nuostata galima remtis užkertant kelią daliniam įvykdymui, įskaitant ir sandorius, kurie nelemia kontrolės perdavimo. Šiuo atveju *Ryanair* Komisijai pažadėjo, kad ji suspenduos balsavimo teisių, susijusių su jos *Aer Lingus* kapitale turima akcijų dalimi, įgyvendinimą, nors šių teisių

įgyvendinimas nėra kontrolės įgyvendinimas. Taigi šiuo atveju buvo bandoma išvengti galimo neigiamo poveikio konkurencijai.

54 Ieškovė taip pat teigia, kad nesant reikalo nagrinėti įvairių susijungimų reglamento kalbinių versijų, 8 straipsnio 4 ir 5 dalyse bei 7 straipsnyje esanti „koncentracijos įvykdymo“ sąvoka gali turėti tris reikšmes: visiško koncentracijos įvykdymo, dalinio visos koncentracijos įvykdymo arba visiško dalies koncentracijos įvykdymo. Ši dviprasmybė yra aiškiai matyti šioje byloje, kurioje Komisija uždraudė koncentraciją, apibrėžtą kaip susidedančią iš dviejų dalių (akcijų įsigijimo rinkoje ir viešo pasiūlymo), iš kurių buvo įvykdyta tik pirmoji.

55 Dėl antrojo ieškinio pagrindo, kuris grindžiamas susijungimų reglamento 21 straipsnio 3 dalimi, ieškovė tvirtina, kad klaidingos Komisijos išvados dėl šio reglamento 8 straipsnio 4 ir 5 dalių taikymo lemia klaidingą šios nuostatos aiškinimą. Iš tikrųjų, jei paaiškėja, kad Komisija *Ryanair* turimos akcijų dalies atžvilgiu yra kompetentinga imtis priemonių dėl investicijų atsisakymo, tada už konkurenciją atsakingos nacionalinės valdžios institucijos pagal 21 straipsnio 3 dalį šiuo atžvilgiu neturi jokios kompetencijos. Jei toks požiūris būtų teisingas, tai reikštų, kad nenurodydama vienareikšmiškai, jog susijungimų reglamento 21 straipsnio 3 dalis neleidžia už konkurenciją atsakingoms nacionalinėms valdžios institucijoms imtis veiksmų, ir taip palikdama atvirą tokių veiksmų galimybę, Komisija ginčijamame sprendime pažeidė šią nuostatą. Šis pažeidimas yra grubus dar ir dėl to, kad atitinkamos nacionalinės valdžios institucijos išsakė priešingas nuomones. Nuosekliai aiškinant šio reglamento 8 straipsnio 4 ir 5 dalis, jos neleidžia 21 straipsnio 3 dalį aiškinti taip, kad ji esą užkerta kelią valstybėms narėms *Ryanair* akcijų daliai taikyti savo nacionalinę teisę, jeigu ji yra atskirta nuo viešo pasiūlymo, ir kartu atima iš Komisijos teisę nagrinėti šią akcijų dalį pagal susijungimų reglamento 8 straipsnio 4 dalį. Priešingu atveju *Ryanair* akcijų

daliai būtų taikomas teisinis imunitetas tiek Europos Sąjungos, tiek valstybių narių atžvilgiu.

56 Komisija ginčija tokią argumentaciją. Ji, be kita ko, pažymi, kad susijungimų reglamentas yra taikomas tik „koncentracijoms“, kurios atitinka susijungimų reglamento 3 straipsnyje pateiktą apibrėžimą. Atsižvelgiant į tai, „kontrolės“ nesuteikiantis akcijų mažumos įgijimas nėra „koncentracija“ pagal susijungimų reglamentą. Komisija taip pat tvirtina, kad 21 straipsnio 3 dalis neįpareigoja jos ir nesuteikia ypatingų galių, todėl ji neturi įgaliojimų aiškinti šią nuostatą, kai turi imtis veiksmų pagal EB 232 straipsnį.

Bendrojo Teismo vertinimas

57 Prašyme imtis veiksmų ir šiame ieškinyje *Aer Lingus* iš esmės teigia, kad *Ryanair* jos kapitale turima akcijų dalis, įgyta prieš viešąjį pasiūlymą ar jam galiojant, yra dalinis Komisijos nesuderinama pripažintos koncentracijos įvykdymas. Todėl siekdama atkurti veiksmingos konkurencijos sąlygas, ji pagal susijungimų reglamento 8 straipsnio 4 dalį turėtų nurodyti perleisti visas *Ryanair* įgytas akcijas (žr. šio sprendimo 8, 23, 44 ir paskesnius punktus).

58 Ginčijamame sprendime Komisija atmeta šį prašymą pradėti procedūrą *Ryanair* atžvilgiu pagal susijungimų reglamento 8 straipsnio 4 dalį, nes mano, kad koncentracija, apie kurią pranešė ši įmonė, nebuvo įgyvendinta ir kad nagrinėjama akcijų dalis nesuteikia *Ryanair Aer Lingus* kontrolės. Komisija taip pat mano: kadangi koncentracija nėra įvykdyta, kaip tai apibrėžiama susijungimų reglamente, ieškovės siūlomas aiškinimas viršija jos kompetencijos ribas.

59 Norint įvertinti ginčijamo sprendimo teisėtumą Komisijai pripažintos teisės nurodyti įmonei nutraukti koncentraciją, pavyzdžiui, perleidžiant visas kitoje įmonėje turimas akcijas, atžvilgiu, reikia atsižvelgti į susijungimų reglamento 8 straipsnio 4 dalyje, kur kalbama apie „įvykdytą koncentraciją“, kuri „pripažinta nesuderinama su bendrąja rinka“, apibrėžtą reikšmingą laiko momentą (žr. šio sprendimo 2 punktą).

60 Šiuo atžvilgiu ginčijamas sprendimas buvo priimtas kaip tik tuo metu, kai Komisija nusprendė, kad koncentracija, apie kurią pranešė *Ryanair*, yra nesuderinama su bendrąja rinka. Kadangi Komisija sprendime *Ryanair* neišsprendė klausimo dėl *Ryanair Aer Lingus* kapitale turimos akcijų mažumos, nes pagal susijungimų reglamento 8 straipsnio 3 dalį konstatavo, kad koncentracija, apie kurią pranešta, yra nesuderinama su bendrąja rinka, ji dar galėjo tai padaryti šio sprendimo 8 straipsnio 4 dalies *in fine* pagrindu priimtame sprendime.

61 Vis dėlto, kaip teisingai pažymima ginčijamame sprendime, kita susijungimų reglamento 8 straipsnio 4 dalyje numatyta sąlyga yra netenkinama, nes koncentracija, apie kurią pranešta, nebuvo įvykdyta. Šiuo atveju nuo to momento, kai buvo priimtas

sprendimas dėl nesuderinamumo su bendrąja rinka, *Ryanair* neturi nei teisinės, nei faktinės galimybės kontroliuoti *Aer Lingus* ar daryti jai didelę įtaką.

62 Teisiniu požiūriu susijungimų reglamente vartojama koncentracijos sąvoka yra svarbi, nes ji yra Komisijos pagal šį reglamentą turimos kompetencijos pagrindas. Iš tikrųjų susijungimų reglamentas yra taikomas visoms Bendrijos masto koncentracijoms (1 straipsnio 1 dalis). Koncentracijos sąvoka yra apibrėžta šio reglamento 3 straipsnyje. Pagal šio straipsnio 1 dalį laikoma, kad koncentracija vykdoma, kai atsiranda ilgalaikių kontrolės pokyčių, pavyzdžiui, susijungus dviem įmonėms arba vienai įmonei įsigijus kitą. 3 straipsnio 2 dalyje pažymima, kad kontrolė susideda iš teisių, sutarčių arba kitų priemonių, kurios suteikia galimybę daryti didelę įtaką konkrečiai įmonei.

63 Taigi kiekviena operacija arba bendrai visos operacijos, kurios suteikdamos „galimybę daryti didelę įtaką konkrečiai įmonei“ lemia „ilgalaikius kontrolės pokyčius“, pagal susijungimų reglamentą laikomos įvykdyta koncentracija. Bendras tokių koncentracijų bruožas yra tas, kad jei prieš operaciją yra dvi atskiros tam tikrą ekonominę veiklą vykdančios įmonės, po operacijos lieka tik viena. Todėl, išskyrus susijungimo atvejį, kai dingsta viena iš dviejų įmonių, Komisija turi nuspręsti, ar įvykdžius koncentraciją viena iš įmonių įgyja kitos įmonės kontrolę, kurios ji anksčiau neturėjo. Ši kontrolės galia reiškia galimybę daryti didelę įtaką įmonei, pavyzdžiui, kai įmonė, šios teisės turėtoja, gali primesti jai savo valią dėl strateginių sprendimų.

64 Iš to, kas pasakyta, darytina išvada, kad akcijų įsigijimas, kuris pats savaime nesuteikia kontrolės susijungimų reglamento 3 straipsnio prasme, nelaikytinas įvykdyta koncentracija, apie kurią kalbama šiame reglamente. Šiuo požiūriu Sąjungos teisė skiriasi nuo kai kurių valstybių narių, kurių nacionalinės valdžios institucijos pagal koncentracijas reglamentuojančias vidaus teisės nuostatas turi įgaliojimus imtis veiksmų plačiau apibrėžtos akcijų mažumos atžvilgiu, teisės (žr. šio sprendimo 21 ir 49 punktus).

65 Priešingai nei teigia ieškovė, koncentracijos sąvoka negali būti taikoma atvejams, kai, nesant kontrolės įgijimo, nagrinėjama akcijų dalis pati savaime nesuteikia galimybės daryti didelę įtaką įmonės veiklai, bet patenka į platesnius Komisijos nagrinėtos ir išnagrinėjus nesuderinama su bendrąja rinka paskelbtos koncentracijos, apie kurią pranešta, rėmus, nesant kontrolės nurodyta prasme pasikeitimo.

66 Susijungimų reglamentas nesuteikia Komisijai tokios teisės. Remiantis pačiu šio reglamento 8 straipsnio 4 dalies tekstu, teisė nurodyti perleisti visas vienos įmonės kitoje įgytas akcijas yra numatyta tik siekiant „atkurti iki koncentracijos buvusią padėtį“. Jei kontrolė neįgyta, Komisija neturi teisės nutraukti tokios koncentracijos. Jei teisės aktų leidėjas būtų norėjęs suteikti Komisijai didesnius įgaliojimus nei nustatytieji susijungimų reglamente, jis būtų tai numatęs atitinkamoje normoje.

67 Kalbant apie faktus, reikia pastebėti, kad akivaizdu, jog *Ryanair* akcijų dalis *Aer Lingus* kapitale nesuteikia šiuo atveju galimybės *Ryanair* „kontroliuoti“ *Aer Lingus*. Be ginčijamo sprendimo 10 ir 11 punktuose išdėstytų teiginių, *Aer Lingus* pažymi, jog „sutinka su ginčijamo sprendimo 11 punkte esančiu teiginiu, kad 2007 m. birželio 27 d. *Ryanair* nevykdė „kontrolės“ susijungimų reglamento 3 straipsnio 2 dalies pra-

sme“. Be to, *Aer Lingus* netvirtina, kad *Ryanair* nuo 2007 m. rugpjūčio mėn. jos kapitale turima 29,3 % akcijų dalis leidžia *Ryanair* kontroliuoti bendrovę, tik apsiriboja teiginiu, kad tokia akcijų dalis jai suteikia „didelę galimybę dalyvauti jos valdyme ir daryti įtaką prekybos strategijai“.

68 Be to, atsakant į ieškovės argumentus dėl tariamai neigiamo poveikio konkurencijai, reikia pažymėti, kad Komisija ginčijamame sprendime pagrįstai atmetė tvirtinimą, jog šis poveikis šioje byloje esą galėtų būti konkrečiai prilygintas kontrolės formai (ginčijamo sprendimo 11 punktas). Šiuo atžvilgiu reikia bendrai pabrėžti, kad susijungimų reglamento tikslas nėra apsaugoti bendroves nuo komercinių ginčų su savo akcininkais arba panaikinti bet kokį netikrumą dėl pastarųjų svarbių sprendimų patvirtinimo. Jei *Aer Lingus* vadovybė mano, kad *Ryanair*, kaip akcininko, elgesys yra piktnaudžiaujantis ar neteisėtas, ji gali pateikti ieškinį teismams arba skųstis kompetentingoms nacionalinėms institucijoms.

69 Bet kuriuo atveju, nors tiesa, kad ieškovės nurodytais faktais bandoma parodyti, kad santykiai tarp jos vadovybės ir *Ryanair* yra įtempti ir kad jų nuomonės tam tikrais svarbiais klausimais skiriasi, jie neįrodo, kad egzistuoja galimybė daryti didelę įtaką šiai įmonei, o tai būtina, kad Komisija galėtų nuspręsti taikyti susijungimų reglamento 8 straipsnio 4 dalį.

70 Taigi dėl tvirtinimo, jog *Ryanair* naudojosi savo kapitalo dalimi siekdama gauti galimybę susipažinti su *Aer Lingus* strateginiais konfidencialiais planais ir jos komercinėmis paslaptimis, reikia pažymėti, kad vienintelis šį teiginį pagrindžiantis faktas yra laiškas, kuriame *Ryanair* abstrakčiai prašo, kad būtų surengtas susitikimas su *Aer Lingus* vadovybe. Ieškinyje nėra jokių įrodymų, kad per šį susitikimą buvo faktiškai pasikeista konfidencialia informacija. Pasikeitimas tokia informacija bet kuriuo atve-

ju nebūtų akcijų mažumos turėjimo tiesioginė pasekmė, bet būtų susijęs su vėlesniu abiejų bendrovių elgesiu, kuris galbūt galėtų būti nagrinėjimas pagal EB 81 straipsnį.

71 Taip pat kalbant apie tvirtinimą, jog *Ryanair* balsavo prieš specialią rezoliuciją, kuri turėjo leisti direktorių valdybai išleisti akcijas nepasiūlius jų prieš tai esamiems akcininkams, kaip paprastai numatoma įmonių teisėje, pažymėtina, jog iš ieškovės valdybos pirmininko komentarų, kurie buvo išdėstyti 2007 m. liepos 7 d. *The Irish Times* laikraščio straipsnyje, kad „*Ryanair* trukdo *Aer Lingus* bandymams sumažinti jos akcijų dalį“ ir kuriuos neginčijant ieškovei citavo Komisija, matyti, kad šios rezoliucijos nepriėmimas neturėjo rimtų pasekmių bendrovei.

72 Dėl tvirtinimo, kad *Ryanair* reikalavo sušaukti du neeilinius visuotinius susirinkimus siekdama pakeisti *Aer Lingus* strateginius sprendimus, Komisija neprieštaraujant ieškovei pažymi, kad *Aer Lingus* valdyba atmetė šiuos du prašymus ir kad, nepaisant *Ryanair* prieštaravimo, buvo įgyvendinti anksčiau numatyti sprendimai. Šis pavyzdys parodo, kad *Ryanair*, kitaip nei teigia ieškovė, negali jai primesti savo valios.

73 Tvirtinimą, kad *Ryanair* vykdė prieš jos vadovybę nukreiptą kampaniją, reikia suprasti kaip dar vieną nuorodą į du neeilinius visuotinius susirinkimus, kuriuos sušaukti prašė *Ryanair*, bei į su jais susijusį susirašinėjimą ir viešus pareiškimus. Kaip savo pastabose pabrėžė Komisija, *Aer Lingus* atmetė šiuos du prašymus ir įgyvendino anksčiau numatytus sprendimus. Net jei paaiškėtų, kad *Ryanair* keletą savaičių trukdė *Aer*

Lingus vadovybei, tai vis dėlto neįrodytų, kad egzistuoja galimybė daryti didelę įtaką šiai įmonei susijungimų reglamento prasme.

74 Atsakant į tvirtinimą, kad akcijų mažumos turėjimas kitoje konkuruojančioje įmonėje, veikiančioje dvipolinėje rinkoje, neišvengiamai iškraipo konkurenciją, nes tokią akcijų dalį turinti įmonė turi mažiau paskatų konkuruoti su bendrove, kurios pelnu yra suinteresuota, reikia pažymėti, kad šį tvirtinimą paneigia faktai. Komisija šiuo atžvilgiu neprieštaraujant ieškovei nurodo, kad įsigijusi dalį *Aer Lingus* akcijų, *Ryanair* atidarė keturias linijas, kurias anksčiau aptarnavo *Aer Lingus*, ir padidino savo skrydžių šešiose kitose linijose, kuriose konkuravo su *Aer Lingus*, dažnumą (žr. *Ryanair* spaudos pranešimus: 2007 m. rugpjūčio 15 d. „*Ryanair* praneša apie šešias naujas linijas iš Dublino“ ir 2007 m. spalio 25 d. „Nauja – 31-a linija iš Šanono oro uosto ir trys naujos linijos iš Dublino“. Tokio teorinio tvirtinimo bet kuriuo atveju nepakanka, kad būtų galima apibūdinti pačią *Ryanair* turimą *Aer Lingus* kontrolę, jog būtų galima pateisinti šioje byloje ginčijamą akcijų mažumos atsisakymą.

75 Tas pats pasakytina apie tvirtinimą, kad *Ryanair* akcijų dalis daro materialinį poveikį *Aer Lingus* akcijoms, nes šios pasidaro jai mažiau patrauklios. Iš tikrųjų *Aer Lingus* rinkos ir finansinis patrauklumas iš principo nepriklauso vien nuo *Ryanair* akcijų mažumos, bet jį vertinant reikia atsižvelgti į visą šios įmonės kapitalą, kuriame akcijų gali turėti ir kiti dideli akcininkai. Be to, net darant prielaidą, kad *Ryanair* akcijos gali turėti poveikį tokiam patrauklumui, jų nepakanka norint įrodyti, kad egzistuoja kontrolė susijungimų reglamente reikalaujama jos prasme.

76 Jei Komisija galėtų nurodyti atsisakyti akcijų mažumos vien dėl to, kad ji ekonominiu požiūriu dėl esančio dvipolio kelia teorinį pavojų ar neigiamai veikia vienos iš šį dvipolį sudarančių įmonių akcijų patrauklumą, tai viršytų Komisijai koncentracijų kontrolės srityje suteiktą kompetenciją.

77 Dėl pastarosios ankstesnės praktikos reikia pastebėti, kad ją išnagrinėjus bet kuriuo atveju galima konstatuoti, kad visi Komisijos pagal susijungimų reglamento 8 straipsnio 4 dalį iki šiol priimti sprendimai yra susiję su įvykdytomis koncentracijomis, kai įgyta bendrovė nustojo būti nepriklausoma įgijėjo konkurente. Kitaip nei šioje byloje, tuose sprendimuose kilo klausimas ne dėl 8 straipsnio 4 dalies taikymo konkrečiai koncentracijai, bet dėl priemonių, tinkamų atkurti koncentracijos panaikintą konkurenciją, o šios priemonės, atsižvelgiant į bylose aplinkybes, skirtingose bylose gali skirtis. Taigi ankstesne Komisijos praktika dėl akcijų mažumos vertinimo pagal susijungimų reglamento 8 straipsnio 4 dalį negalima veiksmingai remtis siekiant kvestionuoti šioje nuostatoje apibrėžtus kriterijus.

78 Todėl Komisijos negalima kaltinti susijungimų reglamento 8 straipsnio 4 dalies pažeidimu, turint omenyje tai, kad šioje byloje koncentracija nebuvo įvykdyta ir kad ji neturėjo įgaliojimų nurodyti *Ryanair* perleisti *Aer Lingus* kapitale akcijas. Tik jei toks akcijų turėjimas būtų leidęs *Ryanair* kontroliuoti *Aer Lingus*, darant jai teisiškai ir faktiškai didelę įtaką, o taip nėra šioje byloje, Komisijai pagal susijungimų reglamentą galėtų būti pripažinta tokia kompetencija.

79 Tokiai išvadai neturi įtakos tai, kad per tyrimo procedūrą Komisija nusprendė, jog *Ryanair* netrukus prieš ir per viešo pasiūlymo laikotarpį rinkoje įgytos akcijos yra viešo pasiūlymo dalis, o tai, tariant jos žodžiais, yra „viena koncentracija“. Šiame, t. y. tyrimo procedūros etape Komisijos rūpestis tuo atveju, jei ji priėmė sprendimą dėl nesuderinamumo su bendrąja rinka, nėra „atkurti iki koncentracijos buvusią padėtį“, net jei koncentracija, apie kurią pranešta, buvo įvykdyta. Toks rūpestis atsiranda tik tada, kai yra priimamas galutinis sprendimas ir kai reikia iš jo padaryti išvadas, jei pasirodo, kad situacija jo neatitinka.

80 Per tyrimo procedūrą Komisija stengiasi nepatekti į situaciją, kai koncentracija yra įvykdyta, net jeigu ji dar gali būti pripažinta nesuderinama su bendrąja rinka. Toks yra susijungimų reglamento 7 straipsnio, kuriuo siekiama paisyti vieno iš pagrindinių šio reglamento principo, jog Bendrijos masto koncentracija negali būti įvykdyta apie ją nepranešus ir Komisijai iš anksto nedavus tam leidimo, tikslas.

81 Šio reglamento 4 straipsnio „Išankstinis pranešimas <...>“ 1 dalyje numatoma, kad apie šiame reglamente apibrėžtą koncentraciją pranešama Komisijai prieš jai pradedant veikti po susitarimo sudarymo, viešo pasiūlymo paskelbimo arba kontrolinės akcijų dalies įsigijimo. Šis principas yra pakartotas ir susijungimų reglamento 7 straipsnyje „Koncentracijų sustabdymas“. Pagal 7 straipsnio 1 dalį Bendrijos mastu veikianti koncentracija neturi būti vykdoma iki pranešimo apie ją arba iki paskelbimo, kad ji suderinama su bendrąja rinka. 7 straipsnio 2 dalyje nustatoma, kad 1 dalyje neužkertamas kelias skelbti viešą pasiūlymą arba sudaryti vertybinių popierių sandorių serijas, kai šiais vertybiniais popieriais iš įvairių pardavėjų įgyjama kontrolė, jeigu apie koncentraciją nedelsiant pranešama Komisijai remiantis 4 straipsniu ir vertybinių

popierių įgijėjas nesinaudoja konkrečių vertybinių popierių teikiamomis balsavimo teisėmis arba jomis naudojasi tik siekdamas išlaikyti visą savo investicijų vertę, remdamasis Komisijos numatyta nukrypti leidžiančia nuostata.

82 Reikia pastebėti, kad pareiga sustabdyti koncentracijos vykdymą, kol Komisija duos sutikimą, yra automatiška išimtis viešo pasiūlymo atveju arba kai įgyjama kontrolė sudarant kelių pardavėjų vertybinių popierių sandorių serijas. Norėdami pasinaudoti šia išimtimi, suinteresuotieji asmenys turi nedelsiant pranešti Komisijai apie koncentraciją ir nesinaudoti tų akcijų teikiamomis balsavimo teisėmis. Kaip savo pastabose tvirtina Komisija, šia išimtimi siekiama riziką, kad operacija bus uždrausta, perkelti įgijėjui. Kaip matyti iš bylų *Tetra Laval* ir *Schneider*, kuriomis ginčijamame sprendime remiasi Komisija ir ieškovė, jei baigusi tyrimo procedūrą Komisija mano, kad operacija, apie kurią pranešta, turi būti uždrausta, koncentracijai įvykdyti įgyti vertybiniai popieriai turi būti perleisti (žr. šio sprendimo 27 ir 48 punktus).

83 Atsižvelgiant į tai, akcijų įsigijimas, kuris pats savaime nesuteikia kontrolės susijungimų reglamento 3 straipsnio prasme, gali patekti į šio reglamento 7 straipsnio taikymo sritį. Komisijos požiūris turi būti suprantamas taip, jog ji vartoja „vienos koncentracijos“ sąvoką, kad sumažintų pavojų atsidurti situacijoje, kai sprendimą dėl nesuderinamumo reikėtų papildyti sprendimu dėl nutraukimo, skirtu sustabdyti kontrolės, kuri įgyta net prieš Komisijai priimant sprendimą dėl jos poveikio konkurencijai, įgijimą. Kai Komisija paprašė *Ryanair* nesinaudoti balsavimo teisėmis, o ši, beje, pažymėjo kad jos jai nesuteikia *Air Lingus* kontrolės (žr. šio sprendimo 14 punktą), ji tik paprašė šios įmonės neatsidurti situacijoje, kai koncentracija yra įvykdyta, o tada, nusprendus, kad ji yra nesuderinama su bendrąja rinka, imamasi priemonių pagal 8 straipsnio 4 ir 5 dalis.

84 Dėl šių priežasčių Komisija ginčijamo sprendimo 12 ir 13 punktuose teisingai nusprendė, kad šioje byloje *Ryanair* turima akcijų mažuma *Aer Lingus* kapitale negali būti laikoma koncentracijos, dėl kurios reikėtų imtis priemonių pagal 8 straipsnio 4 ar dalis, „daliniu įvykdymu“, nusprendus, kad ji yra nesuderinama su bendrąja rinka.

85 Kadangi *Ryanair* neįgijo faktinės *Aer Lingus* kontrolės, ginčijama akcijų dalis negali būti prilyginama „įvykdytai koncentracijai“, net jei operacija, kurios dalis yra tos akcijų dalies įsigijimas, buvo pripažinta nesuderinama su bendrąja rinka.

86 Nė vienas iš ieškovės pastabose ir per posėdį pateiktų argumentų, kurie iš esmės pakartoja jau ginčijamame sprendime išnagrinėtą teoriją, negali paneigti prieš tai padarytos išvados.

87 Todėl, nepaisant vienos koncentracijos apibrėžimo ir sprendime *Ryanair* padarytos išvados, kad koncentracija yra nesuderinama su bendrąja rinka, Komisija ginčijamame sprendime pakankamai teisiškai ir faktiškai pagrindė savo sprendimą nesiimti priemonių pagal susijungimų reglamento 8 straipsnio 4 dalį.

88 Tas pats pasakytina apie susijungimų reglamento 8 straipsnio 5 dalį, kurios atžvilgiu ieškovė nurodo argumentus, nukreiptus prieš Komisijos ginčijamame sprendime šiuo klausimu atliktą analizę, atitinkančią, *mutatis mutandis* analizę šio reglamento 8 straipsnio 4 dalies atžvilgiu.

89 Galiausiai reikia priminti, kad ginčijamame sprendime Komisija pažymėjo, kad susijungimų reglamento 21 straipsnio 3 dalyje valstybėms narėms tik nustatoma pareiga, bet nesuteikiama teisė ar specialios galios. Todėl Komisija nusprendė, kad ji neturi įgaliojimų pateikti šios nuostatos privalomą aiškinimą ir negali patenkinti *Aer Lingus* prašymo dėl išaiškinimo (žr. šio sprendimo 29 punktą).

90 Bendrasis Teismas, kaip ir Komisija, pažymi, kad susijungimų reglamento 21 straipsnio 3 dalyje nustatoma, jog „nė viena valstybė narė netaiko savo nacionalinės konkurencijos teisės aktų Bendrijos mastu veikiančioms koncentracijoms“, ir todėl ji nesuteikia Komisijai teisės priimti priemonę, kuri sukeltų tokias privalomas teisines pasekmes, kurios paveiktų *Aer Lingus* interesus. Taigi Komisijos negalima kaltinti dėl to, kad savo atsakyme ji priminė šiai bylai taikytiną teisę ir išvadas, kurias reikia iš jos padaryti, pavyzdžiui, kiek tai susiję su EB 226 ir 234 straipsniuose numatytais ieškiniais (žr. šio sprendimo 31 punktą).

91 Be to, šioje byloje pateiktais argumentais ieškovė siūlo Bendrajam Teismui išnagrinėti hipotezę, kuri nepasitvirtino, nes susijungimų reglamento 8 straipsnio 4 ir 5 dalių taikymas nėra grindžiamas klaidingomis išvadomis, kaip teigia ieškovė (žr. šio sprendimo 55 punktą). Nesant Bendrijos masto koncentracijos, valstybės narės iš tikrųjų turi teisę *Ryanair* akcijų daliai *Aer Lingus* kapitale taikyti savo nacionalinę konkurencijos teisę pagal šiuo atžvilgiu numatytas nuostatas.

92 Iš to, kas pasakyta, darytina išvada, kad ieškinys turi būti atmestas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

93 Pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Kadangi ieškovė pralaimėjo bylą ir Komisija bei *Ryanair* prašė priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas, pastaroji padengia savo bei Komisijos ir *Ryanair* patirtas bylinėjimosi išlaidas, įskaitant ir tas, kurios susijusios su laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūra.

Remdamasis šiais motyvais,

BENDRASIS TEISMAS (trečioji kolegija)

nusprendžia:

1. Atmesti ieškinį.

2. ***Aer Lingus Group plc*** **padengia savo bei Komisijos ir** ***Ryanair Holdings plc*** **patirtas bylinėjimosi išlaidas, įskaitant ir tas, kurios susijusios su laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūra.**

Azizi Cremona Frimodt Nielsen

Paskelbta 2010 m. liepos 6 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Parašai.

Turinys

Teisinis pagrindas ..... II - 3697

Faktinės bylos aplinkybės ..... II - 3700

Bylos šalys ..... II - 3700

„Ryanair“ pasiūlymas įsigyti „ Aer Lingus“ ir jos akcijų įsigijimas ..... II - 3701

Tyrimas ir draudimas atlikti koncentraciją, apie kurią pranešta ..... II - 3701

Susirašinėjimas tarp „Aer Lingus“ ir Komisijos per koncentracijos tyrimo procedūrą ... II - 3704

Susirašinėjimas tarp „Aer Lingus“ ir Komisijos priėmus sprendimą „Ryanair“ prašymas imtis veiksmų pagal EB 232 straipsnį ir ginčijamas sprendimas ..... II - 3705

Procesas ir šalių reikalavimai ..... II - 3710

Dėl teisės ..... II - 3713

Šalių argumentai ..... II - 3713

Bendrojo Teismo vertinimas ..... II - 3719

Dėl bylinėjimosi išlaidų ..... II - 3731